OBJAŚNIENIE NIEKTÓRYCH WYRAZÓW.

Angryst — agrest.
Białny — biały.
Bronny koń — Wrony koń.
Bratkan — oblubieniec, kuzyn.
Bandos—najemnik wędrowny (od banda).
Bakę świecić — umizgać się,
Ciepnąć — rzucić.
Chudko — prędko.
Czarki — ciernie.
Czuć — czuwać.
Ciemnica — więzienie,
Cierliczka — narzędzie do lnu.
Chorboty — trepki.
Cześć, swiedź, swieść, trześć — siostra żony.
Chodnik — ścieszka.
Dziać się — podziać się.
Dzwierze — drzwi
Dryganty — bystre konie.
Dziełać — robić.
Dośpiać — doczekać.
Fryga — krążek.
na Goli — k'woli.
Gościnna — szynkarka.
Gościniec — karczma, droga, datek.
Gromić — łajać, wygadywać
Hajże — daléj-że.
Hajw, hajwoj, hajwok — oto!
Hala — skała, góra, gdzie indziéj: łąka wsród lasu.
Helis, oliś — wyraz pieszczotliwy.
Krygowy — ładny, porządny.
Krzcieć — kwitnąć.
Kiéj — kiedy.
Kieby — jakby.
Keń, Keni, Kaj. Kady — gdzie, kędy.
Kurpiki — obuwie (rodzaj sandałów).
Kęs, Kąsek — nieco, trocha.
Kraj — brzeg.
Klecić — bajać, zmyślać.
Każdziurny — każdy.
Koczanek—młode drzewko, gdzie indziéj pieniek, po ściętem drzewie w lesie.
Kępiny— zarośla na wodzie.
Konwas — beczka w szynku.
Kabotek, Kapotka — suknia krutka.
Kurtka — krótka suknia z futrem.
Kiecka — spódnica stara.
Klepisko — ubita podłoga w stodole do młócenia.
Lutość — litość.
Luto — ponuro, chłodno:
Lekować — leczyć.
Leleń — jeleń.
Manele — naramienniki.
Mozdzienica — rądel,
Niechać — zaniechać, porzucić.
Niecka — naczynie drewniane, do rozczyniania ciasta, lub do kąpania dzieci,
Na nice, na ręby — na wywrot.
Nikiej — jakoby.
Ostawić — zostawić.
Ostać — zostać.
Ozczesać — rozczesać.
Ozymać — rozpościerać.
(powszechnie w Sandomierskiém i Stopnickiém, opuszczają jak tu: *r* przed słowem, lub *z*.
Obarzanek — obwarzanek, (bułka).
Obarek—opalony lub osmalony pniaczek.
Obmówisko — obmowa, potwarz.
Przeredzić — zdradzić.
Parzkać — parskać, bryzgać.
Padół, podół, podołek — miejsce na przyjęcie ciężaru w podniesionym fartuchu jak: *narączko*, tyle, ile rękami objąć można. *Cały podołek*, tyle ile się zmieści w fartuchu.
Preczki — precz.

Piestrzeń — pierścień.
Pedać — powiadać.
Portasy, *portki* — spodnie.
Pędrak — piesek tłusty.
Rozkrzcieć się — rozkrzewić się.
Reda, *redzić* — rada, radzić.
Rucheneczka — kwiat, (zdrobniale od *ruta*)
Rodzic — ojciec.
Rodzic, *rodziczek* — z kąd rodem.
Rzędna — ładna, porządna.
Szabraczek — czaprak.
Sporżyć — spojrzéć.
Śryblo, *śtrzeblo*, *słybro* — srebro
Sładno — łatwo.
Steczka — ścieżka.
Sycowa spódnica — z kolorowego perkaliku.
Staja, *staje*, *stajanie* — miara długości roli albo drogi, około 500 kroków.
Swobodzić — bawić się,
Skieresić — pokaleczyć
Szczerny — szczery.
Strzodek — środek.
Szczubliczka — mała rybka.
Swietlica — izba.
Ślipie — oczy zwierzęce.
Szarawary — kozackie szerokie spodnie.
Sielma — szelma.
Skórznki — skórzane spodnie.
Skorznie — buty.

Siła — wiele.
Swojaczek — tutejszy.

z Tamtela — z tamtąd.
z Tela — z tąd:
Tatarować skórę — bić.
Tkóry, *tko* zamiast *który*, *kto*, w wielu miejscach Opoczyńskiego i Kieleckiego. Toż w Radomskiém, *rśodek*, *rśoda* zamiast *środek*, *środa*.

Wydziwiać — wykrzywiać, pleść.
Wembrować — jęczéć.
Wądół — parów, dół.
Wątrob — wątroba, serce.
Wnątrze — brzuch, wnętrzności.
Wola — folwark, miéjsce uprawne, świeżo wykarczowane.
Wyżdrzyć — wyjrzéć,
Wirch — wierzch.
Wałkoń — włóczęga, nic dobrego.
Wyganka, *wygon* — miejsce, gdzie wyganiają bydło na pastwisko.
Wyrko — kądziołka.
Werko, *wyrko* — łóżko, tapczan.
Żądny — pożądany.
Zdéjmać — zdejmować.
Zabaczyć — zapomnieć.
Zdrajda — zdrajca.
Zbrondyny — część ubrania.
Zakalisty — brudny,
Zdziebło, *zdziebełko* — mało co, trocha.